

Töomes, kes armastab vett

REMO SAVISAAR

Kui kobras metsa ujutab, mõtleb metsaomanik, kuidas temast lahti saada. Ometi on üha rohkem neidki, kes hindavad võimalust selle huvitava loomaga kohtuda ja ta elu jälgida.

Siiski näeb inimene sagedamini kopra tegevuspiirkonnas olevaid pliiatsiks näritud kändusid, oksarägast tammisid, looma ennast harva.

Oma kogemusi kobrastest jagab Viljandimaal asuva Kopra talu peremees, kobraste sõber RUDO PUKS.

Millised on märgid kopra kohalolekust peale kuhilpesa ja tammi?

Esimesena näeb looduses jalutaja näritud puid veekogude kallastel ja läheduses. Kobras võib närida läbi kuni poolmeetrise läbimõõduga puu, isegi jämedama.

Põhiliselt närib ja langetab ta siiski haaba ja paju, noori puid. Talvise söögiplatsi teeb ta kusagile jõekääru, kuhu kogub palju lühikeseks näritud puuoski. See on ka huviliste jaoks parim koht kobraste jälgimiseks.

Üldiselt teatakse, et koprad on inimpelglikud. Kas Kopra talu kogemus kinnitab seda?

Kobras on ööloom. Harva on teda näha õhtuti või hommikul vara. Tean, et kobras elab mu magamistoast 80 meetri kaugusel, aga näen teda väga harva. Kui väljun majast, kuulen teinekord kopra sabalööki, kui ta annab teistele märku, et nüüd keegi läheneb.

Millisel ajal ööpäevast on kõige tõenäolisem kobrast näha?

Suurem tõenäosus on teda vaadelda õhtuti. Viimasel videvikuhetkel, kui veel on natuke valgust, alustab ta pesast liikumist. Kui kopravaatlejal on vedanud ja ta on leidnud looma õige elukoha, on võimalik teda ikka näha.

Mida peaks silmas pidama inimene, kes kopraga kohtuda loodab?

Hea oleks enne natuke lugeda kobraste kohta. Eestis on ilmunud paar väga head raamatut kobraste elust: Halli Öökulli "Zeidro ja tema kobraste seiklused" ning Eric Collier' "Kolmekesi kõnnumaal".

Esimene raamat kuulub lastekirjanduse klassika hulka ja kannab ilusat pühendust "Kogu maailma lastele ja kõigile, kes armastavad metsavaikust". Kes need raamatud läbi loeb, saab kindlasti kobraste suureks sõbraks.

Kuidas peaks käituma, kui kobras ongi juba vaateväljas?

Kui kobras inimest näeb, siis ta põgeneb kindlasti. Nii et kui õnnestub teda näha, tuleb püsida paigal nii vaikselt kui võimalik. Iga liigutus võib koprale teid reeta.

Kas kobras teatud tingimustel võib ka inimesega kohaneda?

Kui arvestada, et ta elab 80 meetri kaugusel minu magamistoast, siis looduses võib nimetada seda kohanemiseks küll. Ta teab alati, kui keegi taluhoovis liigub. Kuuleb seda sammudest, tunneb maapinna vibratsioonist ja tunneb ka hästi lõhna.

Kas on võimalik vahet teha isas- ja emasloomadel?

Emasloomad on rohkem kodu lähedal, liiguvad ümber kuhila. Isased teevad teinekord pikemaid tiire. Aga looduses on muidugi väga raske eristada, kumb on kumb.

Missugused on olnud teie enda kõige põnevamad koprakokkupuuted?

Ma olen nendega kohtunud palju kordi, nende töö jälgi on ju enamikul Eesti jõgedest näha. Olen näinud kobraste elupaikade juures huntide ja karu jälgi. Hundid on kobraste kuhilate juures pidanud varitsust, kuid karu on proovinud kuhilat isegi lammutada. Kopra hea ehitusoskus päästis olukorra – karu jõud ei hakanud kuhilale peale.

Mida soovitaksite metsaomanikele, kelle metsas elab kobras?

Koprahajustuste vastu aitab tammide pidev lammutamine. Kui seda ikka järjest teha, kolib kobras mujale. Aga paljudele metsaomanikele ka meeldib, kui kobras nende maal elab.

Kuna minu maja kõrval on järv, ei ole kobrastel enam vaja hakata ekstra vett paisutama. Seetõttu ei ole ka kahjustused suured ja me saame koos ilusasti elatud.

SM

Kobras on Eesti suurim nähriline

- Elupaigana eelistab aeglase vooluga veekogusid, mille kaldal kasvab lehtpuid.
- Ehitavad okstest kuhilpesa või kraabivad kaldanõlva sisse uru. Ühes pesas elavad koos tavaliselt vanaloomad ning eelmise ja üle-eelmise aasta pojad.
- Sööb suvel rohttaimi ning talvel lehtpuude koort ja noori okski.
- Tiinus kestab 3,5 kuud, pojad sünnivad mais või juunis.
- Vaenlasteks on kõik suurkiskjad ja inimene.